

De Zes

Met nieuws uit en over
Drogenbos, Kraainem, Linkebeek,
Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem

.org

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

32ste jaargang 2020-2021 — nummer 1 — augustus - september - oktober — Afgiftekantoor: Brussel X — P208855

60 jaar Komitee der Randgemeenten

Voor ons ligt een vlugschrift met een oproep om op 11 december 1960 deel te nemen aan de DAG van de RANDGEMEENTEN voor een grote gemotoriseerde optocht doorheen de bedreigde gemeenten rond Brussel.

Dit initiatief, waarvoor 800 wagens en hun vele inzittenden als het ware de eerste gordel rond Brussel reden, was het resultaat van een samenwerking van vele actieve Vlaamse verenigingen, al dan niet onder de naam van Vlaams comité in de Vlaamse gordel rond Brussel. Wij waren aanvankelijk met de Vlaamse comités van de toen nog niet gefuseerde gemeenten Dilbeek, Groot-Bijgaarden, Wemmel, Strombeek-Bever, Zaventem en omstreken, Kraainem, Tervuren, Wezembeek-Oppem, Sint-Genesius-Rode en Linkebeek de commissie Randgemeenten van het Vlaams Komitee Brussel en Taalgrens, dat in 1961 en 1962 de massaal bijgewoonde Marsen naar Brussel organiseerde. Wij gingen met die mobiele manifestatie op eigen benen staan en kwamen naar buiten met dit gedurfd experiment onder voorzitterschap van advocaat Antoon Roosens. Als milicien had hij bij de militaire politie geleerd hoe je zo een technisch gewaagde manifestatie onder controle kon houden. Schrijver van dit artikel herinnert zich nog maar al te goed hoe we bij de voorbereiding en de verkenning van de omloop een paar maand voor de geplande manifestatie met

nem naar Wezembeek-Oppem. Vanop de kerkhofmuur van de Sint-Pietersbandkerk vuurde Wilfried Martens – ja, ja, de latere CVP-voorzitter en Belgisch premier – toen voorzitter van het Vlaams Jeugdcomitee, de betogers aan, die hun wagens bumper aan bumper langs de Marcellisstraat hadden geparkeerd. Na het 'noenmaal' reden we vanuit Wezembeek-Oppem naar Tervuren, Duisburg, Ijzer, Overijse, en Hoeilaart naar Sint-Genesius-Rode, waar de heer Becquaert, ondervoorzitter van het Verbond van het Vlaams Overheids personeel, zijn visie over bedreigd Vlaams-Brabant gaf. Over Alsemberg ging het dan naar Linkebeek, Beersel, Lot, Zuun, Sint-Pieters-Leeuw, Vlezenbeek, Itterbeek, Dilbeek, Groot-Bij-

tuurtaal waarin hij ons werd toegezonden. Daarna vertalen wij het epistel.

Dilbeek (français), le 30/11/60 Au nom des wallingnants de Dilbeek.

Messieurs les flamingnants,

en vertu de notre opinion générale, j'ai l'honneur de vous dire MERDE, mille fois MERDE.

En effet, notre opinion est pleinement justifiée pour les raisons suivantes:

Le Néerlandais n'existe pas, parce que personne ne sait le parler, pas même vous, horribles déchets d'une civilisation;

Vous tous les flamingnants, vous ne parlez que des patois infâmes et déshonorants, que seuls, quelques paysans primates peuvent

MOUCHENT.

AU POTEAU, AFFREUX MAQUEREAUX !!!!!

Et encore, MERDE à tous.

Deux français

DILBEEK (Frans), 30 /11/60

Namens de wallinganten van Dilbeek, Heren flaminganten,

Op grond van onze algemene opvatting, heb ik de eer u te zeggen: STR.NT, duizend maal STR.NT.

Onze mening is inderdaad helemaal gerechtvaardigd om de volgende redenen:

Het Nederlands bestaat niet, want niemand kan het spreken, zelfs gijlie niet, afschuwelijke afkooksels van een beschaving.

Gij allemaal, flaminganten, spreekt alleen maar vuile en schandelijke dialecten, die alleen nog wat primitieve boeren met een beestachtig plezier kunnen uitspreken.

Gij allemaal, pastoorszotten, patriotten van mijn botten, oud-collaborateurs, gij amuseert u alleen wanneer gij verwarring zaait bij een vreedzame bevolking die alle wetten wil onderhouden zien, die de taal wil spreken die ze verkiest en ze wil spreken waar ze het verlangt, zelfs bij u, vroegere bezitters van gronden die niet meer van u zijn, monsterachtige verdedigers van ingebeelde hersenschimmen.

Uw zogezegd taaltje verdient niet beter dan op de mesthoop gegooid te worden, want het is verderfelijk

en van geen waarde voor elk volk dat zich graag wil ontwikkelen; als gij verstandig waart zoudt gij ze moeten kunnen verloochenen, die taal die niet eens bestaat, maar gij kunt het niet en gij zijt aan het kreperen.

ALLEEN ZOTTEN DOEN ONNOZEL!

AAN DE GALG SCHANDALIGE LAF-AARDS!!!!!!

En nog eens STR.NT voor allemaal.

Alles uit deze De Zes mag mits bronvermelding overgenomen worden.

Dank

Wij ontvingen in dankbaarheid opnieuw 150€ ruggensteun van Marnixring Voorkepen pater Stracke.

Zo begonnen we 60 jaar geleden

encore manier avec une joie bestiale.

Vous tous, calottins, patriotes à la noix, anciens collaborateurs, vous ne vous réjouissez que lorsque vous semez le trouble dans une population paisible, qui a envie de voir respecter toutes les lois, de parler la langue qu'elle veut, et la parler où elle désire, même chez vous, ex-proprétaires de terres qui ne vous appartiennent plus, énigmatiques défenseurs de chimères absurdes.

Votre soi-disant langage mérite d'être jeté aux ordures comme néfaste et dépréciatif pour tout peuple avide d'évoluer; vous même, si vous étiez intelligents, devriez savoir la renier, cette langue inexistente, mais vous en êtes incapables et vous rûlez!!!

IL N'Y A QUE LES MORVEUX QUI SE

gaarden, Zellik, Relegem naar Wemmel, waar we een vurige Jozef Van Overstraeten, voorzitter van VTB-VAB de slottoespraak hoorden houden. Om traditioneel in Vlaanderen met een avondfeest en een bal te besluiten. En zo hebt u, beste lezer, een manifestatie mee beleefd en met de teletijdmachine bent u zestig jaar terug in dat bewogen jaar 1960 in en uitgestapt voor de Dag van de Randgemeenten, het begin van ons engagement in ons eigen Komitee der Randgemeenten.

Taalsfeer in 1960, het beginjaar van onze werking

Wij schetsen hieronder eerst in het Frans, een brief, die wij voor onze werking in de Vlaamse gordel ontvingen. Eerst in cul-

Heden en verleden

Coronasprokkels

Geen enkele gemeente ontsnapte de laatste maanden aan de ingrijpende maatregelen die nodig zijn om het coronavirus te bedwingen. Ook Wommel kende zijn sluiting en heropening van markten, bibliotheken en containerparken, digitale gemeenteraadszittingen, online dienstverlening en andere maatregelen die algemeen van toepassing zijn. Daarnaast werden in Wommel ook enkele specifieke initiatieven genomen. Zo werd tot tweemaal toe een mondkap met filter bezorgd aan elke Wommelaar boven de 12 jaar, een eerste via huis-aan-huis bedeling door vrijwilligers en een tweede via de plaatselijke apotheken.

De gemeente en het OCMW hebben een gemeenschappelijk callcenter opgericht dat onder de banier "Wommel Helpt" er vrij succesvol in slaagt om de vraag van inwoners die hulp nodig hebben te koppelen aan vrijwilligers. Met een honderdtal vrijwilligers werden zo heel wat noden gelenigd.

De traditionele jaarmarkt (met veeprijskampen, festivals en optredens) op de eerste maandag na 15 augustus gaat niet door maar de zomerkermis wel. Het is de bedoeling op de voorziene dag van de jaarmarkt de lokale horeca extra te ondersteunen.

Ook het GCVG de Zandloper moest noodgedwongen zijn activiteiten staken en kon pas sinds 8 juni opnieuw publiek ontvangen, zij het met heel wat corona gerelateerde beperkingen. Vermits er geen activiteiten aan te kondigen waren, stelde De Zandloper zijn elektronisch reclamebord ter gelegenheid van moeder- en vaderdag ter beschikking van de inwoners die via dit kanaal met foto's en boodschappen "bijzondere" vaders en

gaf tot de inzameling van een record hoeveelheid zwerfvuil na het eerste zonnig weekend van juni. Wommel gaat mits enkele jobstudenten tijdelijk extra middelen inzetten om de parken op te ruimen maar zal evenzeer inzetten op het bestraffen van sluikestoters.

Wommel

Vlaams Komitee voor Wommel: een vleugje geschiedenis

We gaan even terug in de tijd. De wet van 1932 op het taalgebruik in bestuurszaken bevestigde de wettelijke eentaligheid van de vier Vlaamse provinciën en de arrondissementen Leuven en Brussel (min de tweetalige Brusselse agglomeratie) en de eentaligheid van het Waalse landsdeel. In de Brusselse agglomeratie en in de taalgrensgemeenten waar een taalminoriteit van 30% woonde, werd een uitwendige tweetaligheid ingevoerd. Dat betekent dat de administraties er verplicht worden om in het contact met het publiek beide landstalen te gebruiken.

Komt dan de gecontesteerde talentelling van 1947. De manipulatieve tellingsvraag of men meestal Frans sprak had als gevolg dat, in de naoorlogse anti-Vlaamse sfeer, de tweetaligen het aantal als Franstalig geregistreerd staande personen konden opdrijven. Wegens de dubieuze aard van de resultaten durft men deze pas in de zomer van 1954 publiceren. Drie gemeenten (Evere, Ganshoren en Sint-Agatha-Berchem) met volgens de telling meer dan 50% Franstaligen, sluiten aan bij de tweetalige Brusselse agglomeratie, die tot dan uit 16 gemeenten bestond.

In Drogenbos, Wommel, Kraainem en Linkebeek worden meer dan 30% Franstaligen geteld en kon volgens de wet van 1932 de externe tweetaligheid worden toegepast. Sint-Genesius-Rode en We-

HH

moeders in de bloemetjes konden zetten. Afgaande op de cijfers die Sciensano regelmatig afficheert, viel het tot nog toe met de besmettingen in Wommel heel goed mee, vergeleken met enkele buurgemeenten. Ook in het woonzorgcentrum Hestia en de Residentie Geurts werden tijdig de nodige maatregelen genomen en kende men gelukkig niet de dramatische doortocht van het coronavirus zoals die zich in enkele buurgemeenten manifesteerde.

Het mooie weer tijdens de lockdown, of afzondering in correct Nederlands, lokte ook in Wommel heel wat sportievelingen en recreanten naar buiten en meer in het bijzonder naar de groene plekken in de gemeente. Een spijtig neveneffect is dat sommigen nogal losjes omgaan met het deponeren van afval, hetgeen aanleiding

zembek-Oppem en de andere randgemeenten bleven onder de 30% en behielden voorlopig een eentalig Nederlands taalregime. Althans op papier.

De vrees voor een verdere uitbreiding van Brussel leefde sterk bij de Vlamingen in het randgebied.

In 1956 wordt in Wommel de pluralistische drukingsgroep Vlaams Komitee voor Wommel (VKW) opgericht, met als doel de plaatselijke verfransing tegen te gaan en de inlijving van Wommel bij de tweetalige Brusselse agglomeratie te verhinderen. Sterkhouders van het VKW zijn o.m. Karel De Witte, Dries De Meerleer, Marcel Coomans, Karel Cools, Cyriel De Corel en Rik Inion. Het VKW argumenteert dat de wet van 1932 enkel taalfaciliteiten toekende aan taalgrensgemeenten

Teirlinck en De Boeck

Vrolijke, vrolijke vrienden

In het artikel over Linkebeek richten we de schijnwerper op een illustre bewoner, Herman Teirlinck, die er vijftien jaar verbleef. Hij woonde er vijftien jaar en drukte ook daar in het groene nest in de bomen zoals elders zijn stempel op het cultureel leven. Dat hij hierbij over de gemeentegrenzen keek en zijn volkse en Vlaamse verbondenheid niet onder stoelen of banken stak, bleek uit zijn jarenlange oprechte vriendschap met kunstschilder Felix De Boeck.

Drogenbos

Somers: Omzendbrief Peeters toepassen.

Als gevolg van onze bemerkingen in ons vorig nummer van De Zes over de publicatie in het gemeentelijk informatieblad van Drogenbos heeft Klaas Sloomans, Beerselaar en Vlaams parlementslid voor Vlaams Belang, een vraag gesteld over de wettelijkheid van deze oproep. Voor wie niet helemaal mee is: het ging over een oproep van de gemeente aan de inwoners die het wenselijk is te laten registreren om de volgende vier jaar alle documenten in het Frans te ontvangen.

Vlaams minister Bart Somers, bevoegd voor Binnenlands Bestuur, en dus ook voor de burgemeesters heeft in het Vlaams parlement geantwoord dat de omzendbrief Peeters onverkort geldt, dat hij de gouverneur van Vlaams Brabant de opdracht geeft om de zaak te onderzoeken en zo nodig de burgemeester te sanctioneren. De faciliteiten moeten zo restrictief mogelijk worden toegepast en de lokale overheid heeft geen recht om taalregisters aan te leggen.

Elk document moet eerst in het Nederlands worden verstuurd en elke inwoner heeft het recht dan een Franstalige versie aan te vragen. Nu afwachten hoe het verder evolueert.

Teirlinck en de Mijolclub

Dat Herman Teirlinck, vele jaren inwoner van Linkebeek en nog meer jaren van Beersel, ook niet om een grap of een uitspraak verlegen zat, is misschien niet zo gekend.

In zijn stamcafé, De Drie Fonteynen aan de kerk in Beersel (vandaag het Herman Teirlinckplein) was zijn Mijolclub kind aan huis. Gesticht in Brussel in 1912, verhuisde deze club in 1935 naar Beersel. Dat was een select groepje van Vlaamse schrijvers

en kunstenaars, met Herman Teirlinck als bezieler. Elke vrijdag kwamen ze bijeen in het café: Gerard Walschap, Willem Pée, Ernest Claes, Karel Jonckheere, Maurice Roelants, Libera Carlier, Marcel Poot, de latere minister Marc Galle, Felix De Boeck en nog enkelen.

Een mijol heeft twee betekenissen: het is het Brussels dialectwoord voor een vagina, maar het was ook een bakspel, waarbij men van op afstand een metalen schijf in een gat in de bak moest gooien. De leute en de toespelingen in dit Vlaams gezelschap zullen wel navenant geweest zijn wanneer één van hen zijn schijf in het mijol had geschoten.

Exit laatste Nederlandstalige dokter

Op 76-jarige leeftijd is de laatste Nederlandstalige dokter, André Lermineaux, na bijna vijftig jaar onafgebroken inzet voor zijn patiënten in Drogenbos en omstreken, met pensioen gegaan. De plaatselijke Vlaamse gemeenschapskrant Kaaskrabber bracht hem terecht op haar voorpagina. Immer beschikbaar, immer geëngageerd. En tussendoor volleerd huisbouwer. 'Hij heeft', zo titelt Kaaskrabber 'veel voldoening uit zijn job gehaald'. Wij zijn er trots op en dankbaar voor dat hij het voorzitterschap van ons Komitee der Randgemeenten na Antoon Roosens, Bert Theuwissen en Pierre Swalens op zijn al veel torsende schouders heeft willen tillen en het nog steeds blijft doen.

Dokter André Lermineaux met pensioen

en niet aan een randgemeente rondom de Brusselse agglomeratie; zoals Wommel.

In een Witboek; uitgegeven in 1957, trekt

Witboek(1957) Wommel

het VKW dan ook van leer tegen de geplande oprichting van een Franstalige kleuterschool in Wommel. De verfransing van de randgemeenten wordt in het Witboek toegeschreven aan grondspeculanten, toen nog een vrij schokkende stelling. De belangstelling van het VKW reikt verder dan de grenzen van de gemeente. Dat

mondt in 1959 uit in een Zwartboek over de economische toestand in Vlaanderen. Het Zwartboek, met een fraaie tekening van Wommels kunstenaar Jaak Woutermaertens, pleit voor een Vlaamse industrialisering, gesteund op de toenmalige mogelijkheden van het Limburgs steenkolenbekken.

Het VKW ligt mee aan de basis van de oprichting van ons Komitee der Randgemeenten, dat vandaag nog actief is en het tijdschrift uitgeeft dat u nu in handen houdt.

Op 22 juni 1963 organiseert het VKW nog mee de betoging in Wommel tegen de toen geplande inlijving van Wommel bij de Brusselse agglomeratie (hierover meer in een volgende bijdrage).

Nadat het faciliteitenstatuut is ingevoerd in 1963, verliest het VKW aan invloed als algemene drukingsgroep. Na -zij het onrechtstreekse- inmenging in de gemeentepolitiek, wordt het VKW na de gemeenteraadsverkiezingen van 1964 opgeheven.

1921: geen Vlaamsgezinde burgemeester

Theofiel Laeremans grijpt naast sjerp

Nu de rabiante francofonen het burgemeesterschap aan de meer gematigde Kraainem

Unie hebben moeten afstaan en nu corona andere problemen dan de communautaire confrontatie naar voren schuift, zijn wij even een terugblik gaan werpen op een paar communautaire conflicten die zich in ons voormalige plattelandsdorp hebben afgespeeld. Wij zijn daarbij gaan grasduinen in het zeer informatief, in stencilvorm uitgegeven boek van Georges Buldeel, "Kraainem, van plattelandsdorp tot faciliteitengemeente" ten jare 1988 en hebben hier en daar bepaalde gegevens in een iets breder historisch kader geschetst.

Precies 100 jaar voordien had het gemeentebestuur, waarvan de meerderheid geen Frans kende, natuurlijk in datzelfde Frans laten weten aan de hogere overheid dat er met het taalgebruik van het Frans en het Vlaams in het gemeentebestuur en bij de bestuurden geen enkele opmerking te maken viel. Twaalf jaar later in 1910 – de strijd voor de vernederlandsing van Gent was volop aan de gang – stelde raadslid Theofiel Laeremans, een smid en allicht de broer van de grootvader van de schrijver van dit artikel, voor de overheidsdocumenten aan het gemeentebestuur in het Nederlands te bezorgen. Slechts vier van de negen raadleden stemden voor dit voorstel. En burgemeester Van Hove onthield zich omdat de 'in het Fransch gestelde wetten duidelijker waren dan de vertaalde Vlaamsche tekst en omdat hij het voorstel Laeremans als oneerbiedig beschouwde tegen de overheden, die op die manier gedwongen werden in de briefwisseling uitsluitelijk gebruik te maken van het Vlaamsch.' In datzelfde jaar waren er bij de volks- en talentelling 1552 inwoners van wie er 41 Frans spraken, 1195 Nederlands en 198 die Nederlands en Frans spraken, van wie 159 meestal Nederlands en 45 meestal Frans.

Tien jaar en een Wereldoorlog I later waren er in 1920 – het jaar van de door de Antwerpse politie doodgeschoten Herman Van den Reek- en van de dood in de gevangenis van de Antwerpse joodse flamingant en activist Marten Rudelsheim – ook in ons Kraainem een volkstelling en een talentelling met 1739 inwoners, waarbij er 93 Franssprekenden en 1101 Nederlandssprekenden waren; daarnaast waren er 532 inwoners die Frans en Nederlands spraken, van wie 53 zich het meest van het Frans en 376 het meest van het Nederlands bedienden. Toch leverde het gemeentebestuur tweetalige identiteitskaarten af en was de oproep voor de eerste

naoorlogse gemeenteraadsverkiezingen op 24 april 1921 eveneens tweetalig.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog had een plaatselijk Komiteit voor verdeling van de Amerikaanse voedselhulp met o.m. bur-

Kraainem

gemeester Jozef van Hove en gemeentesecretaris Jozef Kestemont zich blijkbaar zo door hun voorkeurbehandeling laten opmerken dat ze door hun politieke tegenstrevers als 'De Kliëk' werden betiteld.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 24 april behaalde de Vlaamsgezinde Bonnewijnlijst vijf van de negen zetels. De reeds hierboven vermelde Laeremans voerde de lijst aan. Op de tweede plaats stond Jeanne Bonnewijn, die de plaats van haar broer Henri had ingenomen. Die was beklad van Duitsgezindheid en kon in die sfeer niet opkomen. Een half jaar later zou Jeanne bij de wetgevende verkiezingen van 20 november 1921 zelfs als opvolgster van Staf De Clercq op de Frontpartij worden aangeduid. En dat in een tijd, waarin de vrouwen alhier voor de nationale verkiezingen nog lang geen stemrecht hadden.

Kopman Laeremans werd voor het burgemeesterschap voorgedragen maar de Brusselse katholieke voorman H. Carton de Wiart, minister van Binnenlandse Zaken en op dat ogenblik ook minister-president van een regering van nationale unie, weigerde de benoeming van kristen-demokraten en Vlaams-Nationalisten zoals Staf De Clercq aan de koning voor te leggen. Hij daagde wel samen met baron Braun van Sterrebeek op in het café Aux Quatre Bras van Karel Verhaegen. Een gekozen van de minderheid, Ferdinand Scheers, schoonvader van de latere gemeentesecretaris Armand Forton, stond er zijn plaats af voor de eerste plaatsvervanger Karel Verhaegen, de café-eigenaar, aanvankelijk leurder met schoenveters en nadien door de koning tot burgemeester van een minderheid benoemd. Wij staan klaar voor de meest gesaboteerde Kraainemse en enige Vlaamsgezinde meerderheid in de legislatuurperiode van 1921 tot 1926 en in de laatste honderd jaar van het Kraainems gemeentebestuur. In het Belgisch parlement werd dan in de wet over het taalgebruik in bestuurszaken van 31 juli 1921 bepaald dat met ingang van 1 januari 1922 alle gemeentebesturen in Vlaanderen moesten vernederlandsd zijn. Met de sabotage hiervan kon de toenmalige minderheid onder impuls van de nauwelijks geletterde burgemeester alvast be-

Huis kopen?

Voor een huis alhier betaalde in 2019 een koper gemiddeld 485.000 euro.

'Vlaanderen, mijn moederland'

Lokaal sportbeleid

Van onze zes gemeenten zijn er, zo lezen we in onze Vlaamse Gemeenschapskrant Sjoenke, drie die niet in het decreet Lokaal Sportbeleid zijn ingestapt. Allicht

drie gemeenten, waarvan de toenmalige plaatselijke overheid Vlaamse initiatieven compleet dwarsboomde. Het gaat om Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem. Vzw de Rand sprong voor de Vlaamse sportverenigingen in deze drie in de bres en heeft daar ook voor het sportbeleid voor dit jaar op voorstel minister Weyts een ongewijzigd bedrag van 81.000 euro beschikbaar gesteld.

Trage recyclage

Misschien kan het Linkebeeks schepencollege in de toekomst wat vlugger consensus nastreven over de heropening van het recyclagepark. Dan hoeven de Linkebekenaren geen twee weken later dan in de omliggende gemeenten te wachten tot het recyclagepark weer open gaat.

De gemiddelde Linkebekenaar produceert jaarlijks 170 kilo huishoudelijk afval. De gemiddelde Vlaming houdt het echter bij 133 kilo. Afsvalintercommunale Intradura onderzocht de inhoud van vijftig grijze zakken en stelde vast, zo laat Sjoenke weten, dat 58,4% van de inhoud niet in die zakken thuis hoort.

Herman Teirlinck

In het jongste nummer van Sjoenke, de Vlaamse gemeenschapskrant, bracht Wim Troch een uitgebreid artikel over schrijver Herman Teirlinck in Linkebeek en Beersel. In beide gemeenten liet hij een fraaie villa bouwen, die hijzelf had ontworpen

Hermen Teirlinck (foto uit 1905)

samen met de toen al gerenommeerde architect Henri Van de Velde, oprichter van de kunstacademie Ter Kameren.

We willen hierbij ter aanvulling van de interessante beschouwingen onder de titel 'Op zoek naar de ziel van de kunstenaar' toch enkele niet onbelangrijke puntjes bijvoegen.

In 1903 is Teirlinck (°1879) medeoprichter van het tijdschrift 'Vlaanderen', opvolger

van 'Van Nu en Straks', tijdschrift waarvan redactieleden op foto's in Linkebeekse bosrijke plekken te zien zijn. Vanaf 1905 vestigt hij zich voor 15 jaar in Linkebeek, waar hij zich met de plaatselijke politiek

Linkebeek

en het verenigingsleven bemoeit. Hij is er ook medeoprichter van de plaatselijke toneelkring 'De Eendracht,' schreef er toneel en trad er ook op als regisseur, decor- en kostuumontwerper. Om er ook de eerste volksbibliotheek in 1910 op te richten. In 1923 is hij stichtend lid van De Vlaamse Club voor Kunsten en Wetenschappen te Brussel. In 1956 horen wij hem bij de plechtige uitreiking van de eerste prijs der Nederlandse Letteren danken met deze opmerkelijke zin: 'Deze prijs hebt gij, goddank, meer dan aan mij, aan Vlaanderen toegekend. 'En dat Vlaanderen noemt hij meteen daarna zijn 'moederland'. 'Op 29 oktober 1959, hij is dan 80, publiceert hij, de raadgever aan het Koninklijk Hof van Albert I, Leopold III en Boudewijn, samen met Stijn Streuvels een plechtig Manifest, waarvan wij u de kerntekst in herinnering brengen: 'Laat iedere Belg vrij uitgaan door het land en zich vestigen waar hij wil. Hij verlieze echter nooit uit het oog dat hij een onschendbaar taalgebied is binnengetreden, waar hij hoe dan ook geen voorrechten voor eigen taal heeft te doen gelden. Er mag onder geen voorwendsel worden getornd aan het heilig recht voor beide taalgemeenschappen om de volstrekte onaantastbaarheid op te eisen van beider geboortegrond.'

Mogen wij deze 'Vlaamse' accenten ter overweging en ter verspreiding overmaken aan de nieuwe eigenaar van het in Beersel gelegen Herman Teirlinckhuis, cultuurliehebber Gino Coorevits, die het voor 35 jaar in erfpacht gaf aan de vzw Het huis van Herman Teirlinck. Die zal de woning, thans in restauratie met bijkomende nieuwbouw, tot een parel maken, waar de bezoeker de toenmalige sfeer kan opsnuiven, iets kan leren over Teirlinck, zijn tijdgenoten, de tijd waarin Teirlinck leefde, de streek, literatuur en theater.'

Wij stonden met dit communautair manifest aan de vooravond van 1960, het jaar van de teruggestuurde formulieren van de talentelling vanuit 300 Vlaamse gemeentehuizen, het jaar waarin ons Komitee der Randgemeenten uit de Commissie Randgemeenten van het Vlaams Komitee voor Brussel uitgroeit en op eigen benen gaat staan. Het was ook het jaar van de onafhankelijkheid van Kongo en van de in Wallonië zwaar bestreden Eenheidswet van Gaston Eyskens.

Zestig jaar later staan wij voor de zoveelste keer voor een communautaire impasse zonder weerga. Een nooit geziene economische aderlating staat ons te wachten. Daagt er aan de horizon een virusloos Vlaams moederland?

Sint-Pancratiuskerk - Kraainem

Ik wil graag

- gratis de eerstvolgende twee nummers van De Zes
- een steunbijdrage storten op rekening BE82 4366 2473 9168 van het Komitee der Randgemeenten
- dat u De Zes ook nog toestuurt aan adres(sen) in bijlage

Mijn adres is:

Naam .....
Straat & nr. ....
Postnummer .....Gemeente .....

Opsturen naar De Zes, p.a. Armand Sijbers, Villalaan 27, 1630 Linkebeek

Ieder zijn zes

Afscheid van Pierre Gaudes

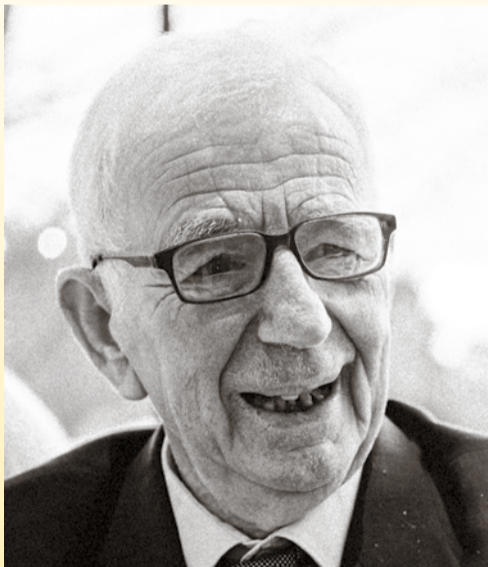
Bij onze vorige verzending van De Zes op 11 februari jongstleden - die van 12 mei moesten we wegens corona compleet aan de drukker overlaten - was Pierre Gaudes nog met zijn helpende handen en zijn wankelende gezondheidstoestand aanwezig in De Moelie te Linkebeek. Op 9 juli namen wij afscheid in de plechtige uitvaartdienst te Walfergem (Asse). Pierre was een gedreven en deskundig man. Hij hield van Vlaanderen, van zweefvliegen en zeilen. Zijn consequente Vlaamsgezindheid stak hij niet onder stoelen of banken. Wij betuigen zijn echtgenote Mariette Valckenborgh onze dankbaarheid voor hun beider jarenlang engagement voor De Zes.

Overlijden Jozef Decuypere

Met evenveel verslagenheid maar in het groeiend besef van onze eigen sterfelijkheid vernamen wij het overlijden van Jos Decuypere, één van onze medewerkers uit Rode. Ook al ging zijn gezondheidstoestand de laatste tijd achteruit, toch tekende hij net zoals hij dat al jaren deed, met velen present op onze driemaandelijkse verzending van De Zes in De Moelie te Linkebeek.

Wij danken Jos voor zijn engagement in de Vlaamse beweging voor Rode, o.m. als secretaris van het Davidsfonds, zijn gedrevenheid als leerkracht en als schaakspeler, en vooral om zijn bekommernis voor zijn familie. Hij ruste nu in vrede.

Bestuursstaalwet Brussels Gewest: vodje papier?

Het zoveelste jaar op rij leven in onze hoofdstad de gemeentebesturen en de OCMW's de taalwetgeving niet na. De Vlaamse vice-gouverneur van Brussel, Jozef Ostyn, maakte zijn jaarverslag over het taaltoezicht op de benoemingsbesluiten van gemeentebesturen en OCMW's voor het jaar 2019 openbaar. In 2019, zo lezen we in de vraagstelling van Vlaams parlementlid Jan Laeremans aan Vlaams minister Benjamin Dalle, werden er in totaal 1.829 schorsingsbesluiten uitgevaardigd. Dat is 58% van de 3.123 beoordeelde beslissingen. En daarbij zouden er nog eens 669 beslissingen moeten komen die niet beantwoorden aan de juiste taalcriteria omdat het hier om niet-geschorste contracten van zeer korte duur gaat en de vice-gouverneur die daarom door de vingers ziet.

Bij het statutair personeel (16% van de gevallen) diende een kwart van de benoemingen geschorst te worden (was dus, getoetst aan de taalwet, niet in orde). Voor wat de gemeentelijke benoemingen betreft, was 80% in orde, voor de OCMW's slechts 2 op 3. Bij het contractueel personeel (84%) voldoet evenwel voor de gemeentelijke aanwervingen slechts 15% van de aanwervingen aan de taalwet en bij de OCMW's zakt dit procent zelfs tot 5%.

Met dit verslag in de hand zou je als naïeve Vlaming wellicht kunnen verwachten dat de betrokken gemeente- en OCMW-besturen de door de vice-gouverneur geschorste beslissingen zouden intrekken om zich in regel te stellen met de taalwet. Dat is bij ons weten toch een wet van het Belgische volk, die alle mandatarissen bij het aanvaarden van hun mandaat beloofd hebben te zullen naleven. Niets is evenwel minder waar. Op een paar al te flagrante dossiers na hebben zij al die vele jaren compleet hun voeten geveegd aan de schorsingen van de vice-gouverneur en de benoemingen niet ongedaan gemaakt. Ook de toezicht houdende overheid, de regering van het Brussels gewest, die de gemeentelijke en OCMW-benoemingen had moeten vernietigen, legt de onwettelijke benoemingen geen strobreed in de weg. Compleet tegen de uitspraak van de Raad van State, die de vernietigingsbevoegdheid van de Brusselse voogdijoverheid niet als een mogelijkheid, een optie, een facultatieve bevoegdheid maar als een verplichting heeft bestempeld.

Op 16 maart 2006 vernietigde immers de Raad van State in arrest 156.436 op klacht van het Vlaams Komitee Brussel 'beide versies van de 'circulaire betreffende het taalhofelijkheidsakkoord,' gedateerd op 18 en 19 juli 2002.

De Brusselse gewestoverheid, inclusief haar huidige Vlaamse ministers Elke Van

den Brandt en Sven Gatz, en staatssecretaris Pascal Smet, laat die flagrante wets-overtredingen nu al vele jaren blauwblauw. Wordt het niet de hoogste tijd dat de vice-gouverneur nu zelf de vernietigingsbevoegdheid over die benoemingen krijgt met eventuele beroepsmogelijkheid bij het Brussels Hoofdstedelijke Gewest?

Nederlandstalig onderwijs Brussel

Wij plukten uit 'Basis' het maandblad van het Christelijk Onderwijzerverbond: 'Nooit eerder schreven er zich zoveel leerlingen in voor een plaatsje in een Nederlandstalige basisschool in Brussel. Een stijging van liefst 7,3 procent tegenover het jaar voordien. Alhoewel daar het afgelopen jaar 755 plaatsen bijkwamen, dringen meer investeringen zich op. Zo was er begin juni voor 3952 van de 6888 ingeschreven kinderen nog steeds geen school gevonden. Een triest record. Vorig schooljaar kon er voor 152 leerlingen (zo'n 4 procent) geen plaatsje gevonden worden. Het is duidelijk dat de populariteit van het Brussels Nederlandstalig onderwijs in de lift zit en een capaciteitsverhoging noodzakelijk is.

Zwarte schapen

Een in 1967 naar Ierland uitgeweken Vlaming baat aldaar aan de toeristische Ring of Kerry in Killarney een bedrijf voor wilde gerookte Ierse zalm uit. Toen we op een wandelavond voorbij zijn bedrijf kwamen, zagen we verwonderd een kleine imitatie-IJzertoren in zijn uitstalraam. Reden genoeg om er binnen te stappen en met de gewezen Diksmuidenaar een gemoedelijk gesprek aan te knopen. Vandaag, vele decennia later, levert de nu krasse tachtiger nog zijn gerookte zalm aan ons en vele Vlamingen in den lande. In zijn wat hij na 53 jaar ersatz-Vlaams noemt, laat hij weten dat hij nog steeds benieuwd is om te vernemen hoe wij Vlamingen in onze zes gemeenten nog moeten vechten. Hij wenst ons proficiat met De Zes en kijkt al uit naar het volgend exemplaar. Om te besluiten met de bedenking dat hij en zijn 24 kameraden bij hun training voor de militaire politie alhier in 1955 om de twee weken een Franstalig officier van de week moesten gedogen, voor wie zij, Vlamingen, de zwarte schapen waren.

Was dat misschien anders toen omstreeks dezelfde tijd en zelfs al vroeger de autochtone Vlamingen in de parodie Saint-Joseph te Wezembeek-Oppem van pastoor Vermeulen in de biechtstoel te horen kregen dat ze hun zonden in het Frans moesten biechten?

Taalinspectie

Leerlingen die in de Franstalige basisscholen in de zes faciliteitengemeenten

rond Brussel willen schoollopen, moeten voldoen aan twee voorwaarden. Ze moeten in een faciliteitengemeente wonen én Franstalig zijn.

Vlaams parlementslid Jan Laeremans (VB) stelt vast dat uit de inspectieverslagen overduidelijk blijkt dat heel wat leerlingen thuis niet Franstalig maar wel anderstalig zijn en bijgevolg in het Vlaamse onderwijs thuishoren.

Hieromtrent geïnterpelleerd door Jan Laeremans, antwoordt bevoegd Vlaams

Franstalige gemeenteschool Kraainem

minister Ben Weyts (N-VA) dat de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd is voor de controle op de inschrijvingen van leerlingen in de Franstalige faciliteitenscholen. De taalinspectie, die opereert onder de bevoegdheid van de federale regering, is hiervoor bevoegd.

Omdat de federale taalinspectie nieuwe inschrijvingen enkel op administratieve basis controleert, - een loutere schriftelijke taalverklaring van het gezinshoofd - oppert Laeremans dat de taalinspectie beter naar Vlaanderen moet komen zoals vertolkt in het interpretatief decreet van 23 maart 2007.

Hierop antwoordt minister Weyts dat het vermelde decreet niet beoogt om de taalinspectie naar de gemeenschappen te halen. Het decreet stelde dat de onderwijsinspectie over de Franstalige faciliteitenscholen bij de Vlaamse onderwijsinspectie ligt, als interpretatie van de bestaande regelgeving. Het Grondwettelijk Hof volgt deze interpretatie echter niet en beslist in een arrest van 28 oktober 2010 dat de bevoegdheid om deze scholen te inspecteren bij de Franse Gemeenschap ligt. Met andere woorden Vlaanderen mag zwijgen en betalen. Het wordt de hoogste tijd dat de financiering van deze verfransingsmachine eindelijk stopt, zoals ook Laeremans in zijn vraag suggereert.

Hang de ezel niet uit...

Meer inwoners

Op 1 januari 2020 telde onze gemeente 14.250 inwoners of 16 meer dan op 1 januari van het jaar voordien.

Wezembeek-Oppem

492.000 euro

Dit was, zo lezen we in 'Uitgekamd', de Vlaamse gemeenschapskrant, de derde duurste mediaanprijs na Sint-Martens-Latem en Knokke-Heist, voor een huis in Wezembeek-Oppem. Zeker geen aanlokkelijke prijs voor iemand die er aan zou denken in onze gemeente te komen wonen.

Hitsige ezel

Als je als mannelijke ezel 's nachts aan

vrouwelijke ezels uit de buurt in onstuimig nachtlawaai uw verlangens kenbaar maakt, dan loop je ingevolge burenkachten het risico, dat ze je een tijdje later van je juwelen ontdoen. Aldus een berichtje in datzelfde 'Uitgekamd'.

Wegwijzer

Als je alhier correct taalgebruik wil leren, dan kom je hier niet altijd aan je trekken: een gemeentelijk stadium is immers volgens 'Uitgekamd' een gemeentelijke fase in een ontwikkelingsproces en is dus geen gemeentelijk stadion en als je dat naar het Frans wil vertalen, dan moet je 'communale' van zijn staartletter verlossen.

Colofon

De Zes: Driemaandelijkse tijdschrift voor Vlamingen in de zes en sympathisanten elders.

Redactie: Stefaan De Doncker, Johan Laeremans, André Lermiaux en Armand Sijbers.
Opmaak & foto's: Wim Peeters.

Wettelijk depot: BD 46.085
Oplage: 22000 exemplaren.

Steun is welkom op rekeningnummer BE82 4366 2473 9168
Komitee der Randgemeenten - Villalaan 27, 1630 Linkebeek
Prijs per nummer: € 1,5 Abonnement: € 5,-
Steunabonnement: vanaf € 13,-

Voor privacy: contact opnemen via privacy@dezes.org
V.U.: Armand Sijbers, Villalaan 27, 1630 Linkebeek.
redactie@dezes.org